

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного
мистецтва**

Тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції

**УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ МИСТЕЦЬКІ
ПРОСТОРИ:
ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА**

Український та європейський мистецькі простори: історія, теорія, практика: Тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції / упоряд. О. А. Сташук, Л. В. Крайлюк. – Рівне: РДГУ, 2019. 220 с.

Упорядники:

Сташук О. А., кандидат педагогічних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ;

Крайлюк Л. В., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ

До збірника увійшли матеріали наукових пошуків у галузі мистецтвознавства, музеєзнавства і культурології, мистецької педагогіки та практики дослідників Києва, Полтави, Жешува (Польща), Нового Сончу (Польща), Харкова, Івано-Франківська, Острога, Запоріжжя, Рівного.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, ДИЗАЙН

1. **Стоколос Надія**, доктор історичних наук, професор кафедри культурології та філософії Національного університету «Острозька академія», **Шеретюк Руслана**, доктор історичних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Набутки садово-паркового мистецтва Волині крізь призму діяльності Вацлава Борейка (перша половина XIX ст.)*.
2. **Ямборко Ольга**, кандидат мистецтвознавства, доцент ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – *Образотворчий стиль килимів Олександра Саєнка 1920-х років*.
3. **Істоміна Галина**, кандидат мистецтвознавства, науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ. – *Сучасне професійне і народне мистецтво кераміки в Україні кінця XX – початку XXI століть: глобалізаційні впливи*.
4. **Крайлюк Любов**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Ремінісценції традиційної монументальної пластики в проєктній графіці Ніла Хасевича*.
5. **Саєнко Тетяна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Народний костюм у творчості художників сучасності*.
6. **Маслова Світлана**, старший викладач Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Ф. Гундертвассер. Поєднання художньої творчості з архітектурною практикою*.
7. **Локшук Ірина**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Західне Полісся: тканини майстрів с. Велимче Ратнівського району*.
8. **Перетяцько Іван**, магістрант кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Філософські основи творчості Густава Клімта (на прикладі «Університетських картин»)*.
9. **Підцерковна Ярослава**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Дерев'яні дитячі меблі тимчасового користування в інтер'єрі поліської хати*.

10. **Чернієнко Віра**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Симпозіум як форма інтеграційних впливів на мистецькі процеси.*
11. **Болкун Наталія**, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Творчість кременчуцького художника Дмитра Короля в контексті традиційної витинанки.*
12. **Дибач Ірина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Взаємозв'язок людини і природи через призму мистецтва.*
13. **Усенко Олена**, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Традиції вишивки на Полтавщині.*
14. **Павлюк Дарина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Мистецькі погляди на проблему еміграції молоді.*
15. **Галушко Яна**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Дивосвіт казкових образів Марії Приймаченко в культурному просторі сучасності.*
16. **Яремчук Дарина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Естетизм як стильова домнанта імпресіонізму.*
17. **Клімова Катерина-Алісія**, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – *Графічний портрет у творчості полтавського художника Миколи Підгорного.*
18. **Лаврук Ольга**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Тематика бджільництва у філателії пострадянських країн: історичні аспекти.*
19. **Шепілов Олександр**, магістрант кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – *Місце живописного натюрморту в інтер'єрі.*
20. **Давидюк Надія**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Функціональне призначення батику в країнах Стародавнього Сходу.*
21. **Усик Олена**, магістрантка кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Народний одяг у системі цінностей української культури.*

22. **Карповець Віта**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Інтерпретація творчості Ліни Костенко в українському мистецтві.*
23. **Гаврилюк Василина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Філософія буття та її художні інтерпретації у вічзньому декоративно-прикладному мистецтві.*
24. **Філімонова Дарина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Фотомистецтво Рівненщини: персоналії сьогодення.*
25. **Поздняковська Ольга**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Двері як один зі стилеутворюючих елементів інтер'єру.*
26. **Молдаванцев Владислав**, магістрант кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Сучасні підходи до komponування християнських храмових споруд в Україні.*
27. **Сучкова Катерина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Сюрреалістичне мистецтво Рене Магрітта як джерело творчих інспірацій*

ХОРЕОГРАФІЧНЕ, ТЕАТРАЛЬНЕ ТА МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

1. **Швидків Галина**, Заслужений працівник культури України, доцент кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету. – *Взаємозв'язок педагогічних принципів видатних фундатора львівської вокальної школи Валерія Висотського та видатного педагога Олени Муравйової.*
2. **Маркевич Лариса**, старший викладач кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету – *Модернізація української балетної вистави в 60-80 рр. як переінтонування сфери мислення балетмейстерів.*
3. **Кучина Наталія**, кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Музичні фестивалі Рівненщини.*
4. **Легка Ілона**, старший викладач кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету – *Сучасні вимоги до методики викладання сценічного танцю в закладах освіти.*

5. **Самохвалова Алла**, старший викладач кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету – *Соціальні танці – радість, що дарує українська народна культура.*
6. **Панасюк Анастасія**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Макс Ріхтер та Ніко М'юлі: паралелі творчості.*
7. **Сімакова Світлана**, магістрантка Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди – *Історико-культурні умови формування художнього образу в музичному мистецтві доби класицизму.*
8. **Залевська Вікторія**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Творчість поета-пісняра Петра Фатенка.*

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ

1. **Bugajska-Bigos Iwona**, dr hab. Państwowej Wyższej Szkoły w Nowym Sączu (Polska), **Anna Steliga**, dr Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego (Polska). – *Sztuki plastyczne w edukacji – nowe oblicza i wyzwania.*
2. **Сташук Олександр**, кандидат педагогічних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Тональне вирішення академічного рисунку в контексті сучасної мистецької освіти.*
3. **Steliga Anna**, dr Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego (Polska), **Bugajska-Bigos Iwona**, dr hab. Państwowej Wyższej Szkoły w Nowym Sączu (Polska). – *Sztuki plastyczne jako forma wspierania rozwoju dzieci i młodzieży.*
4. **Власюк Олена**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Формування художнього досвіду студентів засобами декоративно-прикладного мистецтва.*
5. **Ганжа Микола**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Використання навчально-виховних властивостей мистецтва дизайну – виклик сьогодення в освітньому середовищі.*
6. **Чернюшок Ольга**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського

- державного гуманітарного університету – *Розвиток креативного мислення у підготовці майбутніх художників-педагогів.*
7. Глушук Оксана, старший викладач кафедри культурології та музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Мистецько-освітній потенціал креативних просторів у міському середовищі*
 8. Кулінка Ірина, магістрантка кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Культурно-мистецькі проєкти в культурно-дозвілєвій практиці Рівненського обласного краєзнавчого музею.*
 9. Ковтун Анна, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – *Педагогічний потенціал квілінгу.*
 10. Рудописов Євген, магістр, вчитель образотворчого мистецтва дитячої школи мистецтв №1 (м. Запоріжжя) – *Особливості вивчення парадного портрета в загальноосвітній школі.*
 11. Єфимець Людмила, магістрантка кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Туристична сфера України як сегмент культурної політики держави: історія та історіографія проблеми*

Список використаних джерел:

1. Биоморфный стиль в архитектуре. Фридрихсрайх Хундертвассер. Режим доступу: <https://estetico.me/posts/view/fridensrajh-hundertvasser>
2. Гаврюшенко О.А. Історія світової культури: навч. посібник / О.А. Гаврюшенко, В.М. Шейко, О.В. Кравченко. – К. : Кондор, 2006. – 404 с.
3. Несказкина А. Великий Хундертвассер: нелинейная архитектура Вены. Режим доступу: <http://tatlm.ru/avstriya/velikij-hundertvasser-arxitektura-veny.html>
4. Фриденсрайх_Хундертвассер. Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/>
5. Хундертвассер Фриденсрайх. Friedensreich Hundertwasser. Режим доступу: <http://famous.totalarch.com/hundertwasser>
6. <http://www.kulturologia.ru/blogs/260713/18595/>

Локшук Ірина Миколаївна
старший викладач
Рівненський державний гуманітарний університет

ЗАХІДНЕ ПОЛІССЯ: ТКАНИНИ МАЙСТРІВ С. ВЕЛИМЧЕ РАТНІВСЬКОГО РАЙОНУ

Україна багата талантами! Влітку 2019 р. дослідниками була здійснена експедиційна розвідка у села Західного Полісся. Серед обстежуваних складових нематеріальної культурної спадщини приділялася увага вивченню мистецтва художнього текстилю, його збереження та передача досвіду ткацтва наступному поколінню. Серед учасників експедиції – дослідниця Ірина Локшук (м. Рівне) та ткаля Олена Оренчак (м. Лондон). Учасники розвідки мали змогу познайомитися з ткалями с. Велимче Ратнівського району Волинської області – Ольгою Гайдучик, 1947 р.н., та Надією Видрич, 1948 р.н.

Народилася Ольга Гайдучик в с. Велимче Ратнівського району Волинської області, де проживає і нині. З юних літ опанувала навички ткацького ремесла, яке перейняла у своєї матері та тітки. Текстильні вироби Гайдучик Ольга Павлівна створює на стародавньому чотирьохремизному верстаті 1939 року виготовлення, який отримала у спадок. Близько 40 років майстриня на високому технологічному та художньому рівні займається ткацьким мистецтвом та популяризує його на виставках різноманітного рівня (районних, обласних, всеукраїнських, закордонних). За свої творчі здобутки та

професіоналізм у 2009 р. отримала звання заслуженого майстра народної творчості України. Серед останніх здобутків – персональна виставка творів майстрині з нагоди 70-річчя від дня народження у Волинському краєзнавчому музеї (Луцьк, 2017 р.).

Варто зазначити, що географічні умови проживання на Волинському Поліссі, стійкість місцевих традицій вплинули на збереження давніх текстильних зразків регіону до наших днів. Колекція тканих виробів пані Ольги включає інтер'єрні (рушники, скатертини, серветки, наволочки, доріжки, килимки) та одягові тканини (чоловічі, жіночі, дитячі сорочки, сукні, спідниці, літники, фартухи, крайки). Усім мистецьким творам майстрині притаманно збереження регіональних особливостей декоративно-прикладного мистецтва у композиційній побудові виробу, орнаментальному та колористичному трактуванні. В інтер'єрних тканинах простежується тридільний уклад декору виробу, також гладкоткані або дрібноузорні смуги, що перетинають повністю полотнище тканини (наприклад, килимки), крім того – клітчастий уклад декору (зокрема, рушники). Серед одягових тканин виділяються жіночі сорочки, зокрема привертає увагу орнаментация рукавів виробу у вигляді ритму смуг різної товщини та орнаментальної насиченості. Композиційне навантаження згруповане по різному, в залежності від розміщення на рукаві – зверху, посередині, внизу рукава сорочки чи сукні. Зустрічаються творчі пошуки у кольоровому вирішенні інтер'єрних тканин.

Щодо технологічного виконання, Гайдучик Ольга Павлівна застосовує лляну, рідше конопляну пряжу, бавовняні, вовняні нитки, зустрічається їх комбінування під час виготовлення тканини. Використовує під час ткання на верстаті полотняне, перебірне, саржеве переплетення ниток основи та підткання.

Крім того, нам вдалося познайомитися з творчістю місцевої ткалі Надії Видрич, учасницею місцевих, обласних та регіональних виставок, фестивалів. Привернув нашу увагу повний комплект дерев'яного інструментарію для обробки лляного волокна та створення нитки, виготовлення тканини, яким донині користується майстриня. Варто зазначити, що пані Надія вносить у

традиційний поліський одяг нотки новаторства. Це проглядається у крої та пошитті вбрання, розміщенні декору на вбранні, що виокремлює її творчість на тлі регіональних традицій.

Збереження та популяризація текстильного мистецтва Західного Полісся на виставках різноманітного рівня авторства непересічних ткаць с. Велимче заслуговує на увагу у напрацюваннях мистецтвознавців, музейних працівників, колекціонерів, поціновувачів декоративно-прикладного мистецтва.

Перетяцько Іван
магістрант кафедри
образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва
Рівненський державний гуманітарний університет

ФІЛОСОФСЬКІ ОСНОВИ ТВОРЧОСТІ ГУСТАВА КЛІМТА
(НА ПРИКЛАДІ «УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КАРТИН»)

На зламі XIX і XX століття у філософії сформувалося багато нових проблем. Ці проблеми вимагали теоретичного вирішення, що зумовило бурхливий розвиток людської думки. Перед філософією постали зовсім нові питання: людина і техніка, людина і природа, глобальне моделювання розвитку людського суспільства. Каталізатором нових філософських пошуків стали глобальні соціально-економічні протиріччя, що стали прелюдією Першої світової війни. Так як ці проблеми стосувалися всіх, нові філософські ідеї сильно впливали на суспільне життя, і митці як частина суспільства, відображали ці настрої у своїх творах. Густав Клімт не став винятком. Дослідники його творчості знаходять «сліди» багатьох філософських течій в роботах художника. Ніцшеанство, фройдизм, феноменологія та інші напрями знайшли місце в творчості цього австрійського художника [5, 48].

Центральне місце в творчості Густава Клімта, як і в усьому модерні, займав жіночий образ. Але він не був схожий на попередні інтерпретації жінки